

Požari ogrožajo!

V letu, ki se je izteklo, smo v naši delovni organizaciji imeli izredno veliko zanetkov (68), pa tudi veliko materialno škodo.

Vemo, da nas v tekstilni dejavnosti nevarnost požara stalno ogroža, še posebno v predilnicah. Vsi se tudi zavedamo, da v skrajnem primeru velik požar lahko uniči prizadevanja celotnega kolektiva in ogrozi socialno varnost delavcev. Vemo tudi, da skoraj vsak zanetek povzroči izpad proizvodnje in dodatne napore pri gašenju, čiščenju in odstranjevanju posledic požara. Vse to vemo, vendar do požarov prepogosto prihaja! Zakaj?

Ce še tako iščemo objektivne vzroke za požare (medena rosa, tujski v materialu itd.), prej ali slej pridemo do krivca, človeka. Vse preveč je zanetkov zaradi npr.: preslabega čiščenja ali vzdrževanja strojev, elektronaprav, viličarjev in še posebno klimatskih naprav. Vprašamo se lahko ali je tako zaradi premalo vestnega dela, preslabe kontrole ali česa drugega. Dejstvo je, da vsak, predvsem z vestnim opravljanjem svojega dela, pa naj bo to vzdrževanje in čiščenje, posluževanje ali pa vodenje dela, najbolj prispeva h krepitvi požarnega varstva. Pri vestno opravljenem delu posebni požarnovarnostni ukrepi niso najvažnejši. Potrebni pa so, če delo ni dobro opravljeno, slabo organizirano in podobno.

V letošnjem letu poleg 100-letnice Predilnice slavimo tudi 30-letnico obstoja in delovanja Industrijskega gasilskega društva. Tudi zaradi tega si ne smemo dovoliti tolikšnega števila zanetkov kot lansko leto. Vedeti je treba tudi, da večje število manjših zanetkov obvezno povečuje nevarnost za nastanek večjih požarov.

Svoj odnos do požarne varnosti moramo zato vsi zaposleni dvigniti na višji nivo, predvsem pri opravljanju svojega rednega dela, kot tudi pri izvajanju posebnih požarnovarnostnih ukrepov, ki so pač v tekstilni industriji nujnost. Strokovne službe in vodilni, oz. vodstveni delavci morajo to zahtevati od vseh, seveda pa se tudi sami ravnati po tem.

Udeleženci občnega zbora našega IGD, ki je bil 25. januarja na litijskem kegljišču. Več o dogajanju in razpravah na tem zboru preberite na zadnji strani.

Pred obravnavo zaključnega računa

Ocena poslovnih dosežkov v letu 1985 in perspektive v letu 1986

Poslovno leto 1985 je za nami. Želim podati realno oceno o uspešnosti poslovanja ob dejstvu, da smo poslovali v težkih in zaostrenih gospodarskih razmerah v državi. Kljub velikim željam, naporom in ukrepom vseh institucij, od ZIS, Zvezne skupščine, Gospodarske zbornice, predsedstva SFRJ, CK ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacij, da stabiliziramo težak gospodarski položaj v deželi, nam tega, glede na dosežene gospodarske učinke, ni uspelo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V tej številki

● Pred nami je obravnava zaključnega računa. Na sestankih SDS se bomo sestali po 17. februarju, do takrat pa je prav, da se seznanite z gradivo, brez katerih ta obravnava ni mogoča. Tu si preberite oceno poslovanja v minulem letu in o perspektivah za naprej, o čemer piše glavni direktor Jože Mirtič. To je objavljeno

na tej in naslednjih straneh; temu pa sledi prispevek Ani Povše, o osebnih dohodkih. Ostala gradiva bodo objavljena v Informacijah.

● O planu poslovanja naše tovarne v tem letu nas seznanja Vinko Keržan.

● Tudi v sukalnici je marsikaj spremenjenega. Tokrat o investicijskih posegih v sukalnici.

● Koliko zaposlenih v naši tovarni je bilo, je, in jih bo, ter koliko nas letno zapušča, in še marsikaj nam je povedala kadrovikinja Vera Bric.

Preberite!

Ne prezrite tudi drugih prispevkov!

Nadaljevanje s 1. strani

Ocena poslovnih dosežkov v letu 1985 in perspektive v letu 1986

V preteklem letu beležimo stagnacijo industrijske rasti, zniževanje družbene produktivnosti dela, zniževanje realnih osebnih dohodkov, visoko rast inflacije, povečale so se izgube v gospodarstvu, izvoz in prilivi od izvoza niso bili doseženi s predvideno rastjo v resoluciji. Uvažamo še vedno več kot izvažamo, zato se veliki dolgovi do tujine povečujejo; povečuje se število brezposlenih in predstavlja že enega največjih socialnih problemov; vrednost dinarja je v nenehnem upadanju itd., zato prav gotovo lahko, ob naštetih dejstvih, ki našo gospodarsko krizo še poglobljajo, z zadovoljstvom ugotovimo, da je bilo naše poslovanje v Predilnici v preteklem letu uspešno.

Poudariti moram, da smo v tako težkih gospodarskih razmerah zadovoljivo obvladovali vse zaostrene ukrepe v preteklem letu. Nismo se predali malodušju in stihiji, temveč smo se z vso zavzetostjo lotili dela in postopno uredili naš stabilizacijski program s cilji: povečati proizvodnjo in produktivnost dela, zmanjšati stroške, realizirati in prodati vso proizvodnjo na domačem in tujem tržišču, skrbeti za likvidnost, doseči visok dohodek in rentabilnost v poslovanju in na osnovi dohodkovnih učinkov realno rast osebnega in družbenega standarda.

Iz podatkov o doseženi proizvodnji je razvidno, da smo proizvodnjo enojne preje povečali za 60 t, sukanje pa za 30 t. Ti rezultati pa imajo še večjo težo ob dejstvu, da so bili doseženi v pogojih, ko smo stare predilne stroje zamenjali z novimi, in je zaradi demontiranja starih stro-

jev in montiranja novih prihajalo do zmanjševanja predilnih kapacitet skoraj v celem letu.

Glede na spremembo načina ugotavljanja doseženih poslovnih rezultatov v letu 1985 z novimi zakonskimi predpisi, je težko primerjati poslovne rezultate s preteklim letom. Velika vrednost obračunanih obresti, revalorizacija surovin in negativne tečajne razlike v veliki meri izmaličijo primerjalno analizo v postavki porabljenih sredstev, dohodka in čistega dohodka.

Ce upoštevamo vse težave, ki so spremljale in vplivale na naše gospodarjenje, katere sem uvodoma omenil, potem lahko realno ugotovimo, da so poslovni rezultati, ki so prikazani v zgornji tabeli, več kot zadovoljivi.

Rast celotnega prihodka z indeksom 180, dohodka z 210, sredstev za poslovni sklad tudi z 210 in povečanje osebnih dohod-

DOSEŽENA PROIZVODNJA	1984	1985	IND.
mikana bombažna preja	2.625	2.635	101
česana bombažna preja	957	943	99
mikana stanična preja	157	158	100
mikana sintetična preja	2.640	2.605	99
sirospun preja	356	306	86
OE bombažna preja	872	1.023	117
OE sintetična preja	306	303	100
skupaj:	7.913	7.972	101
sukana preja	2.843	2.875	101
efektna preja	237	232	100

FINANČNI REZULTAT	v 000 din		
	1984	1985	IND.
celotni prihodek	4.405.162	7.930.000	180
porabljena sredstva	2.854.245	5.630.000	184
amortizacija	204.336	400.000	196
dohodek	1.346.579	1.900.000	141
čisti dohodek	1.071.592	1.443.000	135
osebni dohodki	520.699	945.345	182
poslovni sklad	405.988	300.000	74
negativne tečajne razlike	113.248	379.037	335
prihodki od obresti	47.269	152.516	323
plačane obresti	77.943	373.742	480
negativne obresti	30.674	221.226	721
revalorizacija surovin	-	554.000	
doseženi dohodek			
obračunan kot v letu 1984	1.346.579	2.827.742	210
poslovni sklad kot v letu 84	405.989	854.000	210

kov z indeksom 182, so rezultati, ki dokazujejo uspešnost poslovanja v preteklem letu.

Tako ugodni poslovni rezultati pa seveda niso prišli sami od sebe, temveč so odraz racionalne, zavzete in pametno vodene poslovne politike v obvladova-

nju vseh težav na področju nabave, prodaje, finančne likvidnosti, izvoza, racionalnosti porabe surovin, večje produktivnosti, kakor tudi velike zavzetosti vseh delavcev v tovarni za realizacijo stabilizacijskega programa.

Trinajst kongresov jugoslovanskih komunistov (IV)

Titov boj proti frakciji

Četrty kongres KPJ je bil noembra 1928 v Dresdenu. Pred kongresom so bile pokrajinske, oblastne in okrožne partijske konference v Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Vojvodini, Crni gori, Srbiji in Hrvaški.

Na kongresu je bilo navzočih 22 delegatov. Oni so predstavljali 2.034 članov partije, organiziranih v 364 celicah.

Pričakovati je bilo, da bo po tretjem kongresu konec frakcijskih borb. Toda temu ni bilo tako, borbe so se iz partijske vrha prenesle tudi med članstvo. Tako so se osnovni cilji Partije znašli na vzporednem tiru, sklepi prejšnjega kongresa pa so ostali le črke na papirju.

Med dvema kongresoma so se vodile najhujše borbe proti frakcionarstvu v zagrebški partijski organizaciji. Njen največji zagovornik je bil sekretar mestnega komiteja tovariš Josip Broz. On

je uspel zadati na osmi zagrebški konferenci resen udarec frakcijskim borbam. »Frakcionarstvo, sektaštvo in agitatorstvo«, je dejal tov. Josip Broz, — »se razbijajo samo s praktičnim delom med množicami, povezovanjem naše Partije s širokimi množicami industrijskih delavcev in dvigom ideološkega nivoja partijskega članstva.«

Priprave na četrti kongres so potekale sicer v znamenju zahtev članstva, da se s frakcijskimi trenji končno prekine. Tudi izvršni komite Kominterne je v aprilu 1928 sklical posvetovanje partijskih vodstev KPJ. Ta zbor je poslal odprto pismo članom KPJ v katerem se govori o škodljivosti frakcionarstva in zgubljanju vpliva Partije med širokimi ljudskimi množicami. S sklepom Kominterne je bil imenovan začasni 3-članski politbiro CK KPJ na čelu z Đuro Đako-

vičem. Njihova naloga je bila predvsem uveljavitev odprtega pisma, da se odločno spoprimejo s frakcionaši.

V tako zapletenem položaju je bil izveden četrti kongres KPJ, tik pred desetletnico osnovanja KPJ. Prav zaradi tega je bil v resoluciji o notranje-političnih odnosih analiziran razvoj Partije v minule desetletju. »S ciljem ozdravitve notranjepolitičnih odnosov je bila ena osnovnih nalog Partije izvajanje odkrite samokritike. Slabosti in bolezni Partije je treba pojasniti članstvu«, piše v resoluciji.

Na tapeti se je, pričakovano, znašel vodja »desne« frakcije Sima Marković. Po ostru kritiki delegatov je priznal svoje napake in prepuste. Novi centralni komite, izvoljen na kongresu je dobil prosto pooblastilo: slehernega frakcionarja je potrebno, po kratkem postopku, odstraniti iz vrst partije.

Kongres je pokazal še na eno bolečo točko v Partiji: nepozna-

vanje osnovnih principov marksizma-leninizma. Dogovorjeno je bilo, da se formira knjižnica in razgibajo partijska glasila in časopisi.

Četrti kongres se je ob koncu obrnil na članstvo KPJ z enotnim proglasom. Ta kongres, navaja proglas, »... pomeni prelomnico v celotnem razvoju komunističnega gibanja, ker pomeni konec temnega obdobja partijske zgodovine.«

No, na to prelomnico je bilo treba čakati skoraj celo desetletje, ko je na čelo partije prišel tovariš Josip Broz Tito. Človek, ki je razumel težino položaja in pomen partije za dneve, ki so prihajali.

Četrti kongres KPJ je bil, istčasno, zadnji kongres v tujini in zadnji kongres ilegalne komunistične partije. Naslednji bo že v svobodni domovini, po zmagi socialistične revolucije.

(SE NADALJUJE)

D. Majstorović

IZVOZ

v 000 din:

1984	418.248
1985	920.000
IND.	220

Še posebno je pomemben podatek, da smo dosegli nadplanski izvoz v skupni vrednosti 920 milijonov din z indeksom 220. S tako povečanim izvozom na konvertibilno tržišče Evrope nam je bilo tudi omogočeno namajanje mednarodnih blagovnih kreditov za uvoz surovin in rezervnih delov, kar je omogočalo nemoteno proizvodnjo brez vsakršnih zastojev.

Investicije

Po nekaj letih delnega zastoja vlaganja sredstev za modernizacijo in obnovitev strojnega parka, smo v letu 1985 pričeli z investicijskimi deli, ki so tako po obsegu in vrednosti tehnološke opreme in gradbenih objektov v skupni vrednosti 2 milijard 100 milijonov dinarjev, ena največjih investicij po vojni.

S sredstvi mednarodnega kredita v vrednosti 3.200.000 USA \$, bomo modernizirali skoraj v celoti tehnološki postopek, izboljšali kvaliteto proizvodov, povečali obseg proizvodnje za preko 20 % in bistveno povečali produktivnost dela. Investicijska oprema je v celoti plačana, zato lahko realno računamo, da bomo naš investicijski program v letu 1986 v celoti realizirali.

Perspektive in naloge v letu 1986

Z letom 1986 vstopa Jugoslavija v novo petletno srednjeročno obdobje na vseh področjih delovanja — političnim, družbenim in gospodarskim. Dediščina prete-

klih let ni rožnata, zato so vse silnice, cilji in ukrepi usmerjeni v stabilizacijo družbenoekonomskega položaja v državi. Odpraviti je pač treba vse slabosti, ki so se vkoreninile v naše vsakdanje delovanje in početje.

Pospešiti moramo rast industrijske in kmetijske proizvodnje, povečati družbeno produktivnost dela, povečati izvoz in to predvsem na konvertibilno področje, da bomo naše dolgove do tujine pravočasno vračali; porabo sredstev družbenega proizvoda moramo omejiti v realne okvire — ne moremo trošiti več kot ustvarimo, zmanjševati moramo inflacijo, učvrstiti delovanje tržnega mehanizma, družbeni in osebni standard je potrebno dvigovati, vendar le s sadovi ustvarjenega dela, skratka, naš družbenopolitični in gospodarski položaj moramo utrditi in stabilizirati.

Za našo Predilnico pa je leto 1986 še posebno pomembno, saj bomo v tem letu praznovali pomemben jubilej, 100-letnico obstoja in delovanja. Ta jubilej nas še posebno obvezuje v spoznanju, da moramo v tem letu storiti marsikaj, da uresničimo vse naše cilje, ki smo si jih zastavili z našim proizvodnim in finančnim planom ter stabilizacijskim programom. Naši cilji so optimistični, vendar realni, toda hkrati tudi obvezujoči za vse delavce, samoupravne organe in družbenopolitične organizacije.

Glavni direktor:
Jože Mirtič

Osebni dohodki za leto 1985

Osebnih dohodke za leto 1985 prikazujemo v dveh tabelah. V prvi so prikazana sredstva, ki smo jih obračunali za osebne dohodke za leto 1985 in primerjava z enakim obdobjem preteklega leta. Razviden je tudi odstotek deleža posameznih elementov v skupnih sredstvih za osebne dohodke in indeksi povečanja v primerjavi s preteklim letom. V drugi tabeli pa so prikazani povprečni osebni dohodki za nekatera dela in naši delovni organizaciji.

Za osebne dohodke smo namenili 945.345.088 din bruto, kar je 82 % več kot v predhodnem letu oz. 695.180.691 din neto, to pa je 79 % povečanje (večja prispevna stopnja v letu 1985 idr.).

Povprečni neto osebni dohodek, ki znaša 56.796.— din je večji za 77 %.

Iz podatkov je razvidno, da se je zmanjšal delež za redno delo, povečala pa so se sredstva za nadomestila (spremenjeni način obračunavanja praznikov, večja nadomestila za bolniško), dodatki na OD (delo ob nedeljah in praznikih, večja stimulacija za izkoriščanje delovnega časa) in sredstva, ki smo jih obračunali za nadurno delo (za 12 % več opravljenih nadur in večji dodatek).

Število ur odsotnosti zaradi boleznih se je povečalo za 5 %; večja je rast odsotnosti v breme zdravstvene skupnosti oz. skupnosti otroškega varstva (nega, spremstvo, porodniški dopusti). Delež vseh bolniških izostankov v skupnih urah znaša za leto 1985 9 % (letu 1984 je bil ta delež 8,6 %, v letu 1983 pa 9,6 %). Če ne upoštevamo odsotnosti zaradi porodniških dopustov, je ta delež 7 %. Zaradi valorizacije osnove za izračun nadomestila odsotnosti zaradi bolniške je rast teh sredstev opaznejša.

OSEBNI DOHODKI ZA LETO 1985

v 000 din

OD za:	1984	%	1985	%	85/84
- redno delo	390.404	75	662.811	69	170
- minulo delo	13.669	3	27.206	3	199
- nadomestila (RD, PP, voj.v., ired. dopusti)	43.738	8	100.996	10	231
- dodatki	48.321	9	94.375	10	195
- nadurno delo	12.646	2	34.265	4	271
- bolniška	11.203	2	24.307	3	217
- delo za solid.	-	-	1.385	-	-
OD, ki bremene dohodek	519.981	99	945.345	99	182
- bolniška (ostalo)	5.113	1	11.733	1	229
S K U P A J	525.094	100	957.078	100	182
Število nadur:	46.514		51.911		112
Štev. zaposlenih:					
- Ø stanje zaposl.	1.013		1.022		101
- na osnovi del. ur	1.010		1.020		101
Število ur bolniške:					
- v breme DO	137.972		139.121		101
- ostalo	54.373		62.190		114
Skupaj	192.345		201.311		105
povprečni osebni dohodek	32.075.—		56.796.—		177
najnižji OD	21.086.—		37.452.—		178
najvišji OD	89.103.—		146.142.—		164

Iz podatkov, ki so prikazani v drugi tabeli, je razvidna večja rast osebnih dohodkov delavcev, ki delajo v neposredni proizvodnji (npr. OD predice), na kar vplivajo poleg spremenjenih delitvenih razmerij še dodatki, ki izhajajo iz težjih delovnih pogojev in nadurno delo.

OSEBNI DOHODKI ZA NEKATERA DELA IN NALOGE povprečno za leto 1985

OD za:	Tipična dela in naloge	predica 195 tš.	mojster 234 tš.	Ključav. 198 tš.	zbir.c. 112 tš.	knjig. 175 tš.	dir. fin. 355 tš.	gl. direkt. 452 tš.
- redno delo	47.469.—	68.986.—	58.942.—	33.245.—	52.422.—	106.360.—	135.423	
- minulo delo	2.401.—	3.798.—	2.865.—	1.624.—	2.676.—	6.400.—	8.136	
- nočno delo	5.034.—	5.214.—	-	-	-	-	-	
- delo v drugi izmeni	1.012.—	866.—	-	-	-	-	-	
- stimul.-izkorišč.d.š.	2.583.—	2.583.—	2.583.—	2.583.—	2.583.—	2.583.—	2.583	
- dodatek za barve	1.034.—	-	-	-	-	-	-	
- delo ob ned.in prazn.	165.—	91.—	64.—	-	-	-	-	
- nadure	2.338.—	2.326.—	1.427.—	-	-	-	-	
Skupaj	62.036.—	83.864.—	65.881.—	37.452.—	57.681.—	115.343.—	146.142.	
Ø OD za leto 1984	33.361.—	51.132.—	38.054.—	21.086.—	34.299.—	73.518.—	89.103.	
indeks 1985/1984	186	164	173	178	168	157	164	

Indeksi rasti osebnih dohodkov po posameznih trimesečjih leta 1985 v primerjavi z letom 1984 pa so naslednji:

obdobje	povprečni OD	indeks
leto 1984	32.075.—	—
januar—marec — 1985	39.216.—	122
januar—junij	42.596.—	133
januar—september	47.927.—	149
januar—december	56.795.—	177

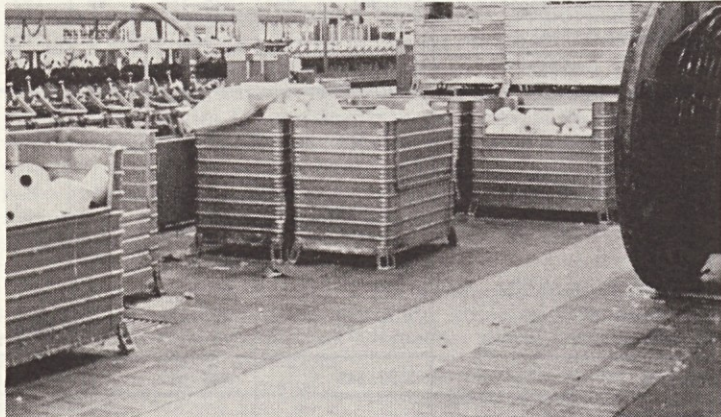
Še nekaj

V delovni organizaciji slišimo večkrat pripombe na račun naših osebnih dohodkov. Delavci so namreč mnenja, da so le-ti sorazmerno nizki, v kolikor ne upoštevamo dodatkov, ki izhajajo iz težjih delovnih pogojev in nadurnega dela. Delavci iz drugih delovnih organizacij v občini pa menijo, da so osebni dohodki v Predilnici dokaj visoki.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Investicijski posegi v sukalnici

V našem investicijskem programu so načrtovane nekatere spremembe strojne opreme tudi v enem naših mlajših oddelkov — v sukalnici. Za nove stroje, ki bodo daljši, je potrebno pripraviti prostor, da bo možna takojšnja montaža. Za to pa ne bo dovolj le izločitev dotrajanih strojev, ampak so potrebne tudi selitve nekaj še uporabnih strojev. Poglejmo, kaj bo v sukalnici novega!

Ker bodo novi DD sukalni stroji daljši, smo za njih pripravili prostor ob vzhodni steni sukalnice, od tam smo preselili krajše DD sukalne stroje na mesto, kjer smo izločili 3 stare DD sukalne stroje.

ŠE NEKAJ

(Nadaljevanje s 3. strani)

Morda bomo z naslednjim prikazom doseženega povprečnega mesečnega osebnega dohodka za leto 1985, ki ga je prejela predica in njenega osebnega dohodka za mesec december, nekoliko realneje ocenjevali osebne dohodke.

	OD za december 1985	povprečno za 1985
— redno delo	58.774.—	47.469.—
— minulo delo	2.481.—	2.401.—
— nočno delo	7.950.—	5.034.—
— delo v drugi izmeni	860.—	1.012.—
— stimul. izkor. del. č.	3.500.—	2.583.—
— dodatek za predelavo barvnih prej	1.235.—	1.034.—
— delo ob nedeljah in praznikih	1.987.—	165.—
— nadurno delo	17.875.—	2.338.—
Skupaj neto din	94.662.—	62.036.—

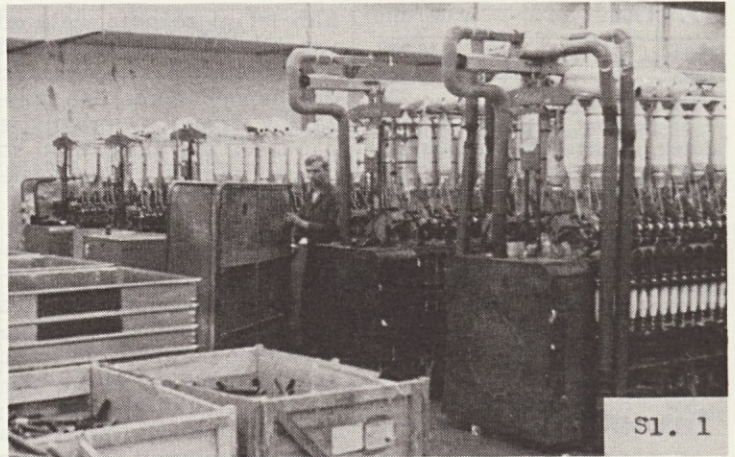
Predica, katere osebni dohodek smo prikazali, je v mesecu decembru opravila 24 nadur (delala je tri nedelje), 72 ur je delala v nočnem delovnem času, en teden je delala v popoldanskem delovnem času, skoraj cel mesec pa je predla temnejše preje, za kar je opravičena do dodatka za predelavo barvnih prej (večja obremenitev vida). Upoštevati je potrebno tudi, da predica opravlja svoje delo ob stalni umetni svetlobi, v ropotu idr., kar pa je upoštevano že v točkovni oceni dela oz. naloge, ki ga opravlja.

Vedeti pa moramo, da delavci, ki delajo samo v dopoldanskem delovnem času, ne prejema dodatkov (nočno delo, izmnsko delo idr.), kar pomeni, da prejema sorazmerno nižje osebne dohodke.

Ker so osebni dohodki v naši delovni organizaciji odvisni od dosežene mesečne proizvodnje in prodaje, so različni iz meseca v mesec, pač glede na dosežen rezultat.

Verjetno bi bilo dobro, da bi imeli vsaj enkrat letno možnost videti višino osebnih dohodkov za nekatera tipična dela v naši občini (združeno delo, zdravstvo, šolstvo idr.). Tako bi dosti lažje oz. realneje govorili o nizkih oz. visokih osebnih dohodkih.

Ani Povše

Sl. 1

Štiri prstančne predilne stroje (sl. 1), ki smo jih pred letom dni začasno postavili v severozahodni del sukalnice — (to je bilo potrebno zaradi čimmanjšega izpada proizvodnje ob montaži novih Tekstima strojev v predilnici II) — bomo odstranili in na njihovo mesto postavili sosednje, klasične sukalne stroje (sl. 2). Postavljeni bodo vzdolžno — obrnjeni za 90°. Tako bomo tam pridobili več prostora.

Sl. 2

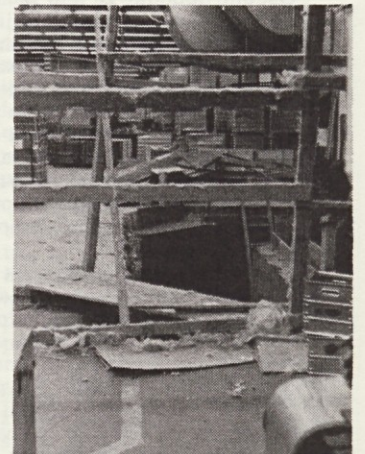
Kupili bomo dva nova previjalna avtomata Savio RAS s 56 vreteni. Sedanji imajo 48 vreten. S tema dvema strojema odpravljamo ozko grlo previjanja.

Za ta dva avtomata pa potrebujemo dovolj prostora, zato smo že prestavili dvojilni stroj št. 6 poleg avtomata št. 18.

Nabavili bomo tri nove DD sukalne stroje z 208 vreteni. Sedanji imajo 96 do 120 vreten. Ker rabimo več prostora za te stroje smo morali narediti več premestitev obstoječih strojev. Tako smo: dva iztrošena DD stroja izločili in uporabili za rezervne dele. Na njihova mesta smo prestavili druge stroje. Na mesta teh strojev pa bomo montirali nove DD sukalne stroje. Ker pa so ti dosti daljši, smo morali prestaviti še dva dvojilna stroja — enega na mesto, kjer je bila do sedaj mojstrska pisarna, drugega pa za njim, od koder smo montirali previjalni stroj Hirsburger, tega pa zopet drugam.

Stare prstančne stroje v sukalnici bomo odmontirali, ker so bili tu postavljeni le

začasno, na njihova mesta pa bomo montirali pet klasičnih sukalnih strojev od šestih, ki so sedaj desno od teh prstančnih, le da bodo zasukani za 90°. En stroj od teh bo izločen. S tem bomo tam pridobili več prostora. Vsa ta dela bodo končana do maja, h koncu pa se nagibajo tudi dela na klimatskih napravah. Sedaj betonirajo jašek na zahodni strani sukalnice.

Jašek za klimo v sukalnici. Nad njim bodo kasneje montirali dva nova previjalna avtomata.

Plan poslovanja Predilnice Litija za leto 1986

Vsako leto, že nekaj let, ugotavljamo ob sprejemanju letnih planov, da ne poznamo pogojev gospodarjenja, zato izhajamo pri planiranju iz izhodišč nemotenega poslovanja. Popolnoma iste težave, vendar še večje, imamo tudi v letošnjem letu. Naša jugoslovanska praksa je pač takšna, da se na slabih rešitvah najpomembnejših sistemskih zakonov, ki so odločilnega pomena za pogoje gospodarjenja vsake OZD, ničesar ne učimo in napake popraviti, temveč hitimo vedno v nove, še nepreizkušene rešitve. To pa ni priporočljiv način reševanja utapljalčnega. Čudežne formule kratkoročne rešitve iz skrajno težkega domačega likvidnostnega položaja gospodarstva in zunanje prezadolženosti pa ne moremo najti. Rešitev je le v strogo načrtnem, usklajenem delu vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti v tisti obliki usklajenosti, kjer ne bomo izsiljevali in videli samo interesov svoje republike ali pokrajine, temveč reševanje vsejugoslovanskega gospodarstva in družbe. Več naj dobi tisti, ki bo optimalno in naprej pripomogel k naši boljši plačilni bilanci.

Uspešno bomo mogli nastopati na zunanjih, predvsem konvertibilnih tržiščih, če bomo močno povečali produktivnost dela, zmanjšali vse vrste stroškov na enoto proizvoda ter dvignili kvaliteto dela na svetovno raven.

S kakšnimi prijemi moramo to doseči tudi v naši delovni organizaciji smo dovolj pisali že s sprejetimi temelji srednjeročnega plana in samim planom, zato tega ne bomo preveč ponavljali, ker se osnove ne menjajo.

Poudariti moramo le, da bo bitka vedno težja, zato bomo morali optimalno izkoristiti svoje znanje, voljo in moči in si v tem pridobiti prednost na trgu kupcev in ponudnikov, če obstajajo objektivni pogoji poslovanja sicer za vse OZD enaki. Odločala bo kvaliteta, asortiman in cena, sicer se bodo skladišča gotovih izdelkov polnila ob upadanju kupne moči prebivalstva in zmanjševanju zunanjske povpraševanja.

V prenasitosti trga z blagom, veliki in pestri ponudbi kvalitetnega blaga, ne smemo zgrešiti nobene napake, ki nas bi avtomatsko izločila iz obravnavanega dobrega, kvalitetnega ponudnika. Srečujemo se z zahtevnim, izbirnim zahodnim svetom, ki mora kupovati samo kvalitetno blago, zato se moramo ob tem vsakokrat zamisliti, ko tehtamo svojo malomarnost ali brezbriznost pri delu in ponosanju. Z letnim planom uresničujemo osnove začrtane poslovne politike, ki smo jo sprejeli s srednjeročnim planom za obdobje 1986—1990 leta, ki je grobo povzeta, v sledečem:

— povečevanje stopnje rasti osnovne proizvodne dejavnosti z boljšim izkoriščanjem postavljenih kapacitet, sprotnim aktiviranjem zaključenih rekonstrukcij in na novo postavljenih osnovnih sredstev;

— povečevanje posrednega ali neposrednega konvertibilnega izvoza za čim uspešnejše pokrivanje uvoznih potreb;

— močnejše poslovno povezovanje in združevanje dela ter sredstev v tekstilni reprodukcijski verigi, ki mora rezultirati v boljših poslovnih rezultatih;

— zmanjševanje vseh oblik stroškov poslovanja in zmanjševanje fiksnih stroškov po enoti proizvoda z višjo proizvodnjo in optimalnim izkoriščanjem kapacitet;

— vzdrževanje tekoče likvidnosti delovne organizacije z zagotavljanjem vse več lastnih obratnih sredstev;

— zagotavljanje kvalitetnih proizvodov, ki jih bo sprejelo tako tuje kot domače tržišče;

— zagotavljanje sredstev za rast osebnega in družbenega standarda;

— vključevanje več strokovnosti, novih znanj in tehnologije ter inovacijske dejavnosti v poslovni proces;

— poglobljanje samoupravnega in delegatske zainteresiranosti in sodelovanje vseh zaposlenih za interna in eksterna dogajanja (v delovni organizaciji in izven nje) ter drugo.

Plan zaposlovanja in delovne sile

Plan delovne sile za leto 1986 je izdelan podrobno za vse delovne enote naše DO. Izhajali smo iz potreb dokončnih velikih vlaganj v opremo in objekte, ter upoštevali fluktuacijo delovne sile zaradi upokojitev. Tako bi do konca leta 1986 morali zaposlovati skupno 1126 ljudi ali dodatno 107 več na povprečje zaposlenih v letu 1985 (iz delovnih ur), ki znaša 1019 zaposlenih, oziroma 98 na stanje povprečno zaposlenih v mesecu decembru 1985, ki je bilo 1028 zaposlenih. Ker bi se potrebe po novih zaposlitvah odpirale postopno, odvisno od nove postavitve strojne opreme in povečanih zahtev tudi v spremljajočih službah, računamo po terminskem planu, ki ne more biti fiksiran, na povprečno zaposlenih v letu 1986 na 1052 delavcev. Tako bi, ob uspeli investicijski postavitvi, potrebovali po terminskem planu 3 dodatno zaposlene koncem meseca februarja 1986 in 3 koncem maja v obratu sukalnice, 27 do konca junija in 27 do konca oktobra za potrebe predpredilnice in predilnice. Planiramo predvsem nova zaposlovanja za delovna področja snemalk, delavke, ki sedaj opravljajo ta delovna področja pa bodo napredovale za posluževalke strojev.

V neproizvodnih oddelkih ostane odprto mesto pomočnika glavnega direktorja, v kadrovsko splošnem sektorju mesto pripravnika s končano ESS za določen čas in zaposlitvijo gasilskega tehnika po notranjih preporazdelitvah del in nalog z odhodom vodje oddelka za varnost (upokojitev).

V finančno računovodskem sektorju načrtujemo dodatno zaposlitev na oddelku AOP (avtomatske obdelave podatkov) z dopustom nove opreme in povečanjem obsega del.

Kot kriterij za potrebno povečanje zaposlovanja v proizvodnem sektorju, smo upoštevali:

— izkoristek strojev bi moral biti 88 %

— 6,3 % zastojev smo upoštevali na račun malice

— do 19 % pa na račun izgub zaradi bolniškega staleža in rednih dopustov.

S temi številkami in izhodišči bi morali doseči dokaj normalen tok proizvodnega procesa, brez večjih zastojev.

Za 3,2 % povečati delovno silo, iz 1019 in 1052 in v naslednjih letih na povprečje 1126 zaposlenih, gotovo ne bo lahko. Želeli bi zaposliti predvsem občane naše občine, da bi odpadel velik del dodatnih skrbi in stroškov, kako zagotoviti vsem minimalne pogoje dela in življenja.

Plan proizvodnje

Obseg proizvodnje za leto 1986 povečujemo iz proizvodnje v letu 1985, t.j. 7.973 ton enojne preje na 8.272 ton, povprečna številka predenja pa se poveča iz 27,7 v letu 1985 na 28,9. Upoštevati moramo, da je pri navedeni proizvodnji za leto 1985 zajeta proizvodnja, okoli 220 ton, proizvedena z nadurnim delom

v planu proizvodnje za leto 1986 pa nadurno delo ni upoštevano, ker njegovega obsega ne moremo predvideti. Zato tudi nismo planirali nadurnega dela v planu učinkovitih ur, ki jih potrebujemo za izračun produktivnosti dela. Rezultati in izračunani indeksi, ki jih bomo videli v spodnji preglednici in izvlečku iz podrobnega plana proizvodnje po količini, asortimanu in Ø Nm, bi bili seveda drugačni, če tudi v letu 1985 ne bi delali preko rednega delovnega časa.

Obremenitve z nadurnim delom so za našega delavca seveda velike in težke, žal pa smo v tako težkih časih našega gospodarstva, da ni alternativnih rešitev, če se želimo obdržati na določenem življenjskem nivoju in si obdržati delo. Tudi v prihodnjem obdobju nam bo diktiralo obseg dela in kvalitete svetovno in naše tržišče ter naša pronikljivost v skupku tržnih zmešnjav.

Smo v postopku velikih investicijskih del, ki naj bi se v največjem delu zaključila v letošnjem letu. Tako planiramo povečati strojne kapacitete v letu 1986 na zaključek leta 1985:

— v predilnici iz skupno 55.252 vreten na 66.040, kjer smo OE (brezvretenske) turbine preračunali v prstančna vretena z zmnožkom koeficienta 3,5;

— v previjalnici iz 880 avtomatskih previjalnih mest na 992 s postopno montažo 2 dodatnih previjalnih strojev;

— v sukalnici iz skupaj 4760 sukalnih kapacitet na 4928. V tem se povečajo sukalno-previjalne kapacitete (DD stroji) iz 2544 na 2976, ki prejo najprej posukajo in potem še previjejo na križne navitke, proizvodnja DO vretena pa je hkrati še za 1-krat večja od klasičnega;

Po pregledu strojnih kapacitet in dinamiki rasti proizvodnje si moremo tolačiti tudi spodnjo pregledno tabelo rasti proizvodnje. (Proizvodnja za leto 1985 je že popravljena na dejansko doseženo):

Predilnica

	plan 86	1985	indeks plan 86/85
bom. mik. preja	2.514	2.637	95,3
bom. mik. preja OE	1.212	1.020	118,8
bom. čes. preja	928	946	98,1
stan. preja	—	158	—
sintetična preja	2.846	2.603	109,3
sintetična OE preja	397	303	131,4
SN preja	340	306	111,2
Skupaj	8.272	7.973	103,8
ØNm	28,9	27,7	104,3
sukana preja	2.864	2.534	113
previta preja	5.864	5.641	104
od tega: en. prev.	2.664	2.824	94,3
sukana — previta	3.200	2.817	113,6
efektna preja	287	232	123,7
usluge	—	303	—

Sukalne kapacitete za efektne sukance ostanejo nespremenjene, moramo pa jih koristiti za klasično sukanje kot uslugo sukalnici.

Dvojilne in klasične previjalne kapacitete pa ostanejo tudi v letu 1986 nespremenjene.

Porast proizvodnje enojne preje pričakujemo v mesecu avgustu z dodatno produkcijo nove linije za sintetično in začetkom poskusnega obratovanja OE linije (skupaj 125 ton).

Zadnje tri mesece v tekočem letu pa naj bi stekle tudi novomontirane kapacitete, na katerih načrtujemo proizvesti dodatnih 225 ton bombažne in 114 ton sintetične preje.

Plan enojne preje, sukane preje in efektne preje so hkrati tudi plani teh oddelkov, plan previjalnice pa ni enak planu vložene previte preje, ker zaradi medfaznih potreb previjemo dosti več preje.

Plan proizvodnje je usklajen s potrebami komercialnih naročil in tehnoloških zmogljivosti proizvodnje. Splošni gospodarski položaj pri nas ter v svetu, pa bosta mogli pogoje gospodarjenja prikrojiti drugače od naših želja.

Fizična produktivnost

Veliko število na novo zaposlenih, ki so kot pripravniki v začetku slabše produktivni, potem še začetek in utekavanje novih ali renoviranih proizvodnih kapacitet, ne more dati tako dobrih rezultatov. Zato je razumljivo, da v prihodnjem, kot prehodnem letu, ne moremo računati na večje povečanje produktivnosti, kar izkazuje tudi izračun na osnovi planirane proizvodnje in planiranih delovnih ur.

Tako računamo na povečanje produktivnosti v vseh proizvodnih oddelkih za 1,9 % pri upoštevanju optimalnih pogojev proizvodnje.

Izkazovanje produktivnosti po proizvodnih oddelkih je manj pomembno, ker more delovna sila, po potrebi, tudi prehajati na pomoč iz oddelka v oddelk, kar menja sestavek delovnih ur, ki so osnova za izračun produkcije na delovno uro.

Z uvajanjem nadurnega dela pada produktivnost, ker se delavcu piše več ur, vzemimo, za enako količino dela.

Kakovost — bistveni element gospodarske uspešnosti

Vprašanje ustreznosti kakovosti našega dela, ki postaja zakonitost dela, ni samo skrb službe kontrole. Začetni se mora pri vodilnih delavcih, nadaljuje se preko ustreznih strokovnih služb do konkretnih izvajalcev del. V posameznih fazah delovnega

procesa morajo odgovarjati za kakovost njeni izvajalci.

Za razvoj in napredek kakovosti bomo poglabljali znanje s spremljanjem vseh novih dosežkov v domači in svetovni literaturi. Integralnost dela na kakovosti se bo morala odraziti tudi v poglobljenem delu vseh oblik delegatskega sistema in družbenopolitične organiziranosti delovne organizacije.

Kakovost konkretnih gospodarskih odločitev mora ostati na realnih analizah stanja doma in v svetu, ker iz njega črpamo pretežni del naše surovine in reprodukcijskega materiala ter se vanj vključujemo, in z njim bomo morali vedno bolj meriti uspešnost našega dela, znanja in kakovosti. Realno bomo morali še nadalje vrednotiti potrebna naložbena sredstva, realno ocenjevati stroške odločitev in pravilno ocenjevati razpoložljive reprodukcijske faktorje glede na njihove materialne pogoje. Pri tem ne bomo pozabljali zahtev širšega družbenega interesa in stabilizacijskih prizadevanj.

V nadaljevanju so našeta konkretna prizadevanja za povečanje uspešnosti individualnega kot kolektivnega dela. Povečanje kakovosti pričakujemo tudi s postavitvijo nove tehnologije in rekonstrukcijo obstoječe, ki je opredeljena v investicijskem elaboratu in se zaključuje v planskem letu.

Za uspešen prodor in obstanek na zahtevnem svetovnem tržišču, bo za finaliste tekstilne proizvodnje in za vse člane nje ne reprodukcijske verige potrebno dosledno, pošteno, kvalitetno delo in sodelovanje. To načelo kvalitetne proizvodnje pa mora obveljati tudi za domačega kupca, da bomo za vedno težje prisluzeni denar dobili pošteno blago. To pa je že vrlina samoupravno osveščenega delavca socialistične družbe, kjer bomo morali tudi še dovolj postoriti.

Prodaja v letu 1986

a) Izvoz

Direktnega izvoza v letu 1986 načrtujemo v višini 1040 ton, ali povečanega za 8,9 %, od tega okoli 78 % ali 811 ton bombažne preje in 22 %, sintetične preje (229 ton). Izvozili naj bi vse na konvertibilno tržišče. Obseg prodaje, če bo zadovoljeno domače povpraševanje po nadaljni predelavi preje (finalizacija), si bomo prizadevali povečati, iskali pa bomo tudi nova, dohodkovno zanimiva tržišča.

Če se struktura povpraševalcev med letom ne bo menjala, računamo tudi v 1986 letu največ izvoziti v ZR Nemčijo — okoli 49 % celotnega izvoza, Italijo 35 %, Veliko Britanijo okoli 12 %, manjše količine pa še v ČSSR, Avstrijo, Tunis in Irak.

Po SIV tečaju, 1 USA dolar = 185,70 din, bi tako izvozili skupaj za 536,3 mio din ali 2 888 024 dolarjev, pri deviznih prilivih pa računamo na 2 806 000 dolarjev ali 521,1 mio din prilivov.

b) Prodaja na domačem tržišču

Celotno proizvodnjo, 8.272,3 tone preje, računamo v celoti prodati. Tako nam ostane za prodajo na domačem tržišču 7.232 ton preje, prodajo le-te pa ocenjujemo na okoli 9.833 mio din.

Struktura prodaje po republikah in pokrajinah bo ostala približno enaka kot v preteklih letih. Največ, to je 68 %, bi ostalo v Sloveniji, z 20 % bi bila druga SR Hrvatska, slede Makedonija in Vojvodina, BiH ter SR Srbija.

Plan porabe surovin, rezervnih delov in investicijske opreme za leto 1986

Za doseganje nemotene, načrtovane proizvodnje za naslednje leto bomo morali nabaviti skupaj 9.800 ton surovine. Glede na strukturo proizvodnje 5.400 ton bombaževega vlakna in sicer 50 % iz klirinškega in 50 % iz konvertibilnega področja. Za to nabavo bi potrebovali skupaj 7.382.950 \$.

Sintetične surovine načrtujemo uvoziti 2.000 ton iz konvertibilnega področja, 400 ton pa iz klirinškega področja v skupni vrednosti 4.680.009 \$. Vrednosti so prikazane v dolarskih zneskih zaradi stabilnosti valute, ker se dinarske prehitro menjajo.

Sintetika domačih proizvajalcev je ocenjena dinarsko z dodatno devizno participacijo, ki ostaja vprašljiva ob novi devizni zakonodaji.

Nabava rezervnih delov je ocenjena na 500.000 \$. Za investicijsko opremo pa bomo koristili IFC kredit, o katerem smo že pisali.

Glede konvertibilnih deviznih odливov računamo v letu 1986 na 14.115.000 \$ za poravnavo uvoženega blaga (akreditiv), odplačilo anuitet za kredite, plačilo storičev in 50.000 \$ neblagovnih odливov.

Odlive na klirinško področje enačimo s planom nabave na tem področju, to je 4.905.000 \$.

Uvažali bomo predvsem iz držav kot v preteklem obdobju, tako npr. bombažno vlakno največ iz ZSSR, potem iz Sudana, ZDA, Grčije, Turčije in Tanzanije.

Sintetično vlakno računamo uvoziti iz Nemčije, Italije in manj iz ČSSR. Domači dobavitelji sintetične pa so proizvajalci »Qhis« — Skopje, »Vartilen« — Varaždin, »Viskoza« — Loznica.

Predlog plana investicij v letu 1986

Predlog plana investicij za leto 1986 vključuje v pretežni vrednosti investicije, ki smo jih začeli v letu 1985 in sprejeli s

srednjeročnim planom, manjšo vrednost pa predstavljajo zamenjave ali dokupi k izrabljeni opremi. Po cenah iz decembra 1985 računamo na skupno vrednost investicijskih del v znesku 487.237.560 din. Posebej o investicijskih bomo gotovo še pisali.

Plan investicijskega vzdrževanja

To je plan večjih popravil ali zamenjav posameznih delov obstoječe tehnologije ali popravil na gradbenih objektih, ki jih že moramo oceniti ali pa se pojavijo nenadejano. Potrebna vzdrževalna ali dopolnilna dela bodo vzporedno zahtevala tudi obstoječa investicijska dela. Tako ocenjujemo investicijska vzdrževanja na 220 mio din.

Ostalo za leto 1986

Splošni ljudski odpor in družbena samozaščita

sta obdelani iz podrobnejšega pregleda po posameznih formacijah enot teritorialne obrambe, narodne zaščite, civilne zaščite in družbene samozaščite. Ugotovljene so njihove materialne potrebe za nemoteno delo in potrebe za vzgojno izobraževalno delo v teh enotah.

Plan varstva pri delu

zajema in ocenjuje potrebe za nabavo osebnih zaščitnih sredstev zaposlenih, potrebe za sistematske zdravstvene preglede in potrebna sredstva za opravilo letnih in zimskih ekoloških meritev.

V planu varstva pri delu prikazujemo nabavo večjega števila ročnih gasilnih aparatov, izoliranih dihalnih aparatov, azbestnih prtov, brentač in požarnih kadi, ki jih bomo potrebovali predvsem ob razširitvi proizvodnih oddelkov. Gasilne čelade bomo kupili za opremo desetine.

Plan izobraževanja

zajema vse naše študente, šolanje ob delu in iz dela za vse oblike izobraževanja v naši DO. V kolonah pa so potem ločeno ocenjena nadomestila za OD za čas vseh oblik izobraževanja, honorarji predavateljev, šolnine oz. stipendije, stroški literature itd.

Izobraževanju bomo morali tudi v bodoče posvečati vso skrb.

Pozabili nismo tudi na

obveščanje

v kolektivu,

saj je dobro in pravočasno obveščanje članov kolektiva izredno pomembno za tehtnejše odločanje delavcev in njenih delegatov v samoupravnih organih delovne organizacije kot tudi zunanjih delegatskih strukturah.

V. K.

Na vprašanja odgovarja kadrovikinja, Vera Bric

Fluktuacija delavcev v letu 1985

Kaj je fluktuacija?

Pod pojem fluktuacija opredeljujemo gibanje števila zaposlenih v določenem časovnem obdobju (naraščanje oziroma zmanjševanje števila zaposlenih delavcev). Najpogosteje jo ugotavljamo v enoletnem časovnem obdobju. Pri izračunavanju odstotka fluktuacije moramo upoštevati število delavcev, ki so v določenem obdobju prekinili delovno razmerje, število novosprejetih delavcev in pa začetno stanje števila zaposlenih. Fluktuacijo nadalje opredeljujemo kot objektivno, to je tista, ki jo lahko predvidimo vnaprej in pa subjektivno, ki je vnaprej ne moremo planirati.

Koliko nas je bilo ob koncu lanskega in koliko ob koncu predlanskega leta? Koliko delavcev se je zaposlilo in koliko jih je odšlo?

Stanje zaposlenih ob koncu leta 1985 je znašalo 1028 delavcev, leto poprej pa 1017 delavcev, torej se je število zaposlenih v DO povečalo za 1,1 %. Med letom se je zaposlilo 87 delavcev, od tega 17 za določen čas, delovno razmerje pa je prenehalo 76 delavcem. Fluktuacija delavcev torej znaša 6,9 % v letu 1985, leta 1984 pa je znašala 6,5 %.

Kakšni so vzroki za prenehanje delovnega razmerja in kateri so najpogostejši?

Že nekaj let beležimo kot najpogostejši vzrok upokojevanje delavcev, ki je v letu 1985 predstavljalo 42,1 % vseh prenehanj delovnega razmerja. Če podrobneje pregledamo vzroke prenehanj delovnega razmerja, pa so bili naslednji:

upokojitve	31 delavcev
invalidska upokojitve	1 delavka
pismeni sporazum izjava delavca, da ne želi delati v DO	13 delavcev
disciplinska izključitev	4 delavci
odhod v JLA	7 delavcev
prekinitev delovnega razmerja za določen čas	5 delavcev
potek delovnega razmerja za določen čas	4 delavci
prenehanje v poskusnem delu	3 delavci
prestanje zaporne kazni	4 delavci
potek pripravniške dobe	1 delavec
smrt	2 delavki
	1 delavka

Odkod največ prihajajo delavci k nam? Pravijo, da odžiramo delavce drugim delovnim organizacijam v naši občini. Ali je to res?

Naše želje so, da v čim večjem številu zaposlimo delavce iz naše občine. Prednost pri zaposlitvi pa imajo nezaposleni delavci. Poudarim naj, da je bilo od skupno 80 delavcev, ki so pričeli z delom pri nas, na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja, kar 61 delavcev nezaposlenih, več kot polovici le-teh pa je zaposlitev v Predilnici predstavlja-

Podrobnejše podatke nam prikazuje naslednja tabela:

Oddelek	Od skupnega števila				
	moški	ženske	skupaj	za dol. čas	pripravniki
— čistilnica in mešalnica	2	—	2	—	—
— predpredilnica	2	6	8	—	2
— predilnica sintet.	3	1	4	—	—
— predil. bombaža	—	2	2	—	—
— rezerva predilnice	8	24	32	6	4
— sukalnica	4	4	8	—	—
— sukalnica — rezerva	4	6	10	3	3
— vzdrževanje v PS (remontne skupine)	6	1	7	—	—
— sektor vzdrževanja	—	1	1	1	1
— spl. vzdrževanje	1	—	1	1	—
— obrat druž. prehrane	1	—	1	—	—
— počitniški dom	—	3	3	3	—
— transport	1	—	1	—	—
— kadr. spl. sektor	—	3	3	2	2
— elektro delavnica	1	—	1	1	1
— montaža strojev	1	—	1	—	—
— gradbena operativa	2	—	2	—	—
Skupaj	36	51	87	17	13

V letu 1985 je 13 pripravnikov sklenilo delovno razmerje, od tega 9 v proizvodnem sektorju (pomočniki tekstilnega mehanika — pripravniki). 4 pripravniki pa so sklenili delovno razmerje za določen čas v neproizvodnih oddelkih, od teh sta se dva po uspešno opravljeni pripravniški dobi že zaposlila v drugih OZD.

Kakšna je njihova izobrazba?

Izobrazbena struktura je dokaj ugodna. I. stopnjo strokovne usposobljenosti je imelo le 13 novosprejetih delavcev, 41 je imelo II. stopnjo, III. stopnjo 11 delavcev, IV. stopnjo 16 delavcev in V. 6 delavcev.

Kakšne pa so naše kratkoročne potrebe?

V planu zaposlovanja za leto 1986 predvidevamo bistveno povečanje števila zaposlenih in sicer 96 več kot znaša stanje zapo-

la prvo sklenitev delovnega razmerja. Iz OZD v litijski občini pa smo prejeli le 4 delavce, zato je ožitek, da sprejemamo delavce iz občinskih OZD povsem neupravičen.

V katere oddelke najpogosteje zaposlujemo delavce?

Že nekaj let je težišče zaposlovanja v proizvodnem sektorju. Od skupno 73 dodatnih in nadomestnih zaposlitev v proizvodnem sektorju, je bilo z 9 delavci sklenjeno delovno razmerje za določen čas. V neproizvodnih oddelkih pa je bilo skupno 14 dodatnih in nadomestnih zaposlitev, od tega 8 za določen čas. Torej je bilo 87,7 % novosprejetih delavcev za nedoločen čas razporejenih na opravljanje delovnih področij v proizvodni sektor.

Nekaj o izobraževanju novosprejetih delavcev

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja smo bili vsi veseli ustanovitve oddelka pri Tekstilni šoli v Kranju, kjer bi se usposabljali naši delavci na skrajšanem programu za pomočnika tekstilnega mehanika. Odziv učencev pa le ni bil tak, kot smo pričakovali. Šolanje je bilo za večino vezano na internatsko bivanje in s tem so stroški šolanja izredno porasli. Nezainteresiranost učencev je bila vzrok, da smo pričeli v delovni organizaciji razmišljati o drugačni obliki izobraževanja oziroma usposabljanja novosprejetih delavcev. Odločili smo se za program, ki ga izvajamo v okviru trimesečnega poskusnega dela. Program usposabljanja je verificiran, zato lahko delavcem izdamo tudi ustrežna spričevala. Prednost takšnega usposabljanja je tudi v tem, ker ga lahko v celoti izvajamo sami v delovni organizaciji — teoretični in praktični del. Prva skupina delavcev je ta program že končala v mesecih september, oktober in november 1985, druga skupina pa je pričela s tem programom v februarju. Mislim, da je to dobra oblika izobraževanja naših delavcev in da se v času poskusnega dela resnično usposobijo za dela, ki jih opravljajo, to je snemalci strojev v oddelkih proizvodnega sektorja.

Kaj pa poslovodni delavci? Ali tudi tu lahko pričakujemo menjave?

V letu 1986 trem direktorjem sektorjev poteče 4-letni mandat in bo naloga delavskega sveta, da ta dela in naloge ponovno razpiše. Mislim, da kakšnih menjav kljub reelekciji ni pričakovati.

Ali skrbimo za štipendiranje študentov višje in visoke stopnje naše stroje?

Trenutno imamo štipendistko na Fakulteti za tekstilno tehnologijo in pričakujemo, da jo bomo že v letošnjem letu zaposlili kot pripravnico. Drugih štipendistov na visokih ali višjih šolah nimamo. V delovni organizaciji pa se že nekaj časa pogovarjamo o možnosti ponovnega štipendiranja na tekstilni fakulteti in na strojni fakulteti. Kljub izredno skromnemu štipendiranju pa je naš cilj izboljšati izobrazbeno strukturo na vseh odgovornejših delovnih področjih.

Delavci iz drugih republik

Na pobudo Občinskega sindikalnega sveta iz Litije smo v delovni organizaciji izdelali krajšo analizo o delavcih iz drugih republik. Ker so podatki analize zanimivi, jih v skrajšani obliki tudi objavljamo.

V delovni organizaciji je bilo na dan 31. 12. 1985 zaposlenih 140 delavcev iz drugih republik, od tega 122 žensk in 18 moških. Kvalifikacijska struktura ni najugodnejša, saj je nekvalificiranih 89, polkvalificiranih 8, končano osnovno šolo ima 39 delavcev, kvalifikacijo 3 in 1 delavec ima srednjo strokovno izobrazbo.

Največ delavcev je prišlo k nam iz Bosne in Hercegovine, 120, sledi Hrvaška, 16, iz Srbije pa so 4 naši delavci.

Kako dolgo so že zaposleni pri nas?

Od 1 do 10 let je zaposlenih 113, nad 10 do 20 let je zaposlenih 20, nad 20 let pa 7 delavcev.

Od skupno 140 delavcev iz drugih republik živi v družbenih stanovanjih 126 delavcev, 5 jih živi v podnajemniških stanovanjih in 9 v lastni hiši.

Vključevanje v samoupravne organe in družbenopolitične organizacije ni najboljšo. Članov ZKJ je 10 ali 8,1 % od vseh komunistov v delovni organizaciji. V izvršilnih odborih sindikata in komisijah sindikata delujejo 3 delavci, v delavskem svetu delovne organizacije so 3 delavci, v izvršilnih organih delavskega sveta pa je 1 delavec.

V. B.

Poročilo o poteku politične aktivnosti v pripravah na volitve

Aprila 1985 smo v okviru priprav na volitve pričeli s prvim krogom evidentiranja možnih kandidatov za opravljanje različnih funkcij, na sestankih izvršilnih odborov sindikata, skupno s predstavniki ZK, mladine in z vodji samoupravnih delovnih skupin. V nadaljevanju smo organizirali koordinacijski odbor DPO, tako da smo izvedli še drugi in tretji krog evidentiranja z obravnavo na sestankih samoupravnih delovnih skupin v novembru 1985. Tako je v pripravah na volitve in pri oblikovanju predloga možnih kandidatov za delegacijo v zbor združenega dela in za 6 delegacij samoupravnih interesnih skupnosti iz naše DO sodeloval celoten kolektiv.

Vzporedno s pripravami na delegatske volitve v naši DO smo na sestankih samoupravnih delovnih skupin vodili tudi ostale pomembne aktivnosti. Tako smo:

- obravnavali možne kandidate za člane delavskega sveta in druge samoupravne organe v Predilnici;
- obravnavali predlagali kandidate za vodstvo občinske organizacije zveze sindikatov Litija;
- obravnavali predlog možnih kandidatov vodilne funkcije in druge funkcije v skupščini občine in skupščine SIS.

Na januarski seji temeljne kandidacijske konference smo med drugimi obravnavali tudi predlog evidentiranih možnih kandidatov za predsednika in člane predsedstva SRS, za zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ in skupščine SRS ter za nosilce vodilnih in drugih funkcij v republiki,

— obravnavali možne kandidate za zvezni zbor skupščine SFRJ in predlagali delegata za zbor iz naše občine.

Na temeljni kandidacijski konferenci smo za prvo sejo občinske kandidacijske konference izbrali predsednico delavskega sveta Vero Bric. I. Markec

OBVESTILO

V prejšnji številki smo napisali, da bo prihodnjic — to je v tej številki — izšlo 1. nadaljevanje požarnovarnostnih načrtov z naslovom »Makro in mikro lokacija tovarne z razdelitvijo na požarne sektorje in podsektorje«, ki ga pripravlja Stane Črne. Tokrat je ta prispevek izostal. Objavljen bo prihodnjic.

Upokojenka Franciška Okorn med razgovorom z Vojkom Bizjakom in Vero Bric

Upokojila se je

Konec decembra se je upokojila naša delavka Fani Okorn. Ob upokojitvi je dopolnila več kot 36 let delovne dobe.

Rodila se je v Beli krajini. V družini je bilo veliko otrok, zato je kot zelo mlado dekle služila na različnih kmetijah. Prvo zaposlitev je dobila v Novem mestu v tekstilni tovarni. Življenjska pot jo je pripeljala v Litijo. Najprej se je zaposlila v Lesni industriji, leta 1958 pa v naši delovni organizaciji. Pričela je kot snemalka v oddelku predilnice. To delo je opravljala manj kot pol leta, ko je bila že razporejena za predico. Predica je bila vse

do leta 1983. V tem letu pa je bila zaradi bolezni razporejena v zbiralnico cevok.

Več kot leto dni pred upokojitvijo je bila zaradi nesreče v bolniškem staležu. Ko smo jo vprašali, kako hitro so ji minila vsa ta dolga službena leta, je nasmejana odgovorila: »Dolgo trajajo, vendar nadvse hitro minejo!«

Želimo ji čimprejnjše okrevanje in še veliko zadovoljnih in zdravih let.

V. B.

Prišli — odšli

v januarju

1. 1. 1986 Franc VODENIK, Litija, Trg na Stavbah 10, splošno vzdrževanje;

22. 1. 1986 Karel RESNIK, Polšnik, Ravne 7, predilnica rezerva;

6. 1. 1986 Angelca KOMAT, Gabrovka, Tihaboj 30, predilnica rezerva;

27. 1. 1986 Vojko STRMLJAN, Litija, Prvomajska 2, pripravnik;

6. 1. 1986 Marjan POTISEK, Šmartno, Lupinica 2, predilnica rezerva;

ODŠLI:

Pismeni sporazum:

7. 1. 1986 Alojzij KOLEŠA, Litija, Cesta komandanta Staneta 14, predilnica rezerva;

20. 1. 1986 Dragica ŽIBERT, Zagorje, Eberlova 7, sukalnica efektnih sukancev 1. izmena;

8. 1. 1986 Roman ČARMAN, Litija, Cesta zasavskega bataljona 60, splošno vzdrževanje;

15. 1. 1986 Janez PRIMC, Litija, Ulica 25. maja 31, splošno vzdrževanje;

J. Zupančič

Kako so lani potekali preventivni zdravstveni pregledi

Na podlagi plana službe za varstvo pri delu naj bi preglede opravili:

- vozniki viličarjev v oddelkih in pri notranjem transportu;
- delavke in delavci sukalnice;
- remontni delavci;
- delavci pri vzdrževanju ter
- zamudniki.

Zaradi težav Zdravstvenega doma Litija pri zagotovitvi specialista za medicino dela, so bili delavci iz remontov, vzdrževanja ter vozniki viličarjev napoteni na pregled na Zavod za varstvo pri delu SRS v Ljubljani. Pregledi so v redu potekali. Pregledano je bilo 120 delavcev, od tega 90 zmožnih za predlagano delo, 26 zmožnih z določenimi omejitvami, 3 začasno nezmožni in 1 nezmožen za predlagano delo.

V drugi polovici leta je ZD Litija zagotovil specialista, dr. Matijo Gorška, tako da so bile delavke iz sukalnice poslane na pregled v ZD Litija. Manjša težava je v tem, ker se še pregledi opravljajo v dveh delih, torej v dveh različnih dnevih. Do konca leta 1985 nismo uspeli, da bi kompletno pregledali vse zaposlene v sukalnici. Dve skupini (iz 1. in 2. izmene) morata opraviti še klinični pregled, ena skupina iz 2. izmene pa kompletni pregled. Po zagotovitvi ZD Litija bo to izpeljano februarja.

Omeniti je treba, da so pregledi v ZD Litija v primerjavi z Zavodom za varstvo pri delu dražji skoraj za 100 %, prednost pa je v bližini ustanove. Za primer naj navedemo cenik pregleda v ZD Litija, s tem pa tudi odgovorimo na vprašanje delegate DS o ceni pregleda.

Klinični pregled	2420.— din
Zdravniško spričevalo	1542.— din
Laboratorijske storitve	789.— din
ADG	3162.— din
R7	219.— din
EKG	1371.— din
Spirometrija	1195.— din
RTG	1771.— din
Skupaj	12.469.— din

Kaj pa v letu 1986? Kot sem že omenil, se bodo februarja nadaljevali in končali pregledi za delavke v sukalnici, nadalje pa je v vseh oddelkih ostalo nekaj zamudnikov, ki se iz različnih vzrokov niso udeležili pregledov in bodo na vrsti v letošnjem letu.

Pa še to. Po sklepu komisije za razporejanje delavcev s spremenjeno delovno zmožnostjo se bo delavce, pri katerih zdravljenje po 6 mesecih ni zaključeno oz. ni predloga za invalidsko ocenitev, tudi napotilo na preventivni sistematski pregled. Osnova za to je 10. člen pravilnika o načinu in postopku za opravljanje preventivnih zdravstvenih pregledov delavcev.

Andrej Krhlikar

Poškodbe v januarju

Pri odhodu iz obrata družbene prehrane je **Milevi Kovačević** na poledenelih stopnicah spodrsnilo in je padla. Pri padcu si je poškodovala desno roko in nogo.

Ko je **Mateja Perme** šla po stopnicah iz stanovanjske hiše v službo, ji je spodrsnilo in je padla. Pri padcu si je poškodovala palec desne roke.

V predpredilnici sintetike je **Franc Slapničar** z desno nogo zadel ob obročno železo in si poškodoval stopalo.

K poškodbi: Pri sekanju obročnega železa na balah je potrebno upoštevati vse varnostne ukrepe, ki so izobešeni v oddelku. Pri delu je po-

trebno uporabljati osebna zaščitna sredstva — rokavice, čevlje in po potrebi očala. Po končanem sekanju je treba obročno železo **takoj** odstraniti iz oddelka.

Na poti na delo je avtomobil, v katerem sta se peljali **Majda Kotar** in **Darja Tomc** na poledeneli cesti zaneslo v jarek. Pri prevračanju avtomobila sta se delavki poškodovali po hrbtu, ramah in nogah.

Pri dvigu pločevinastega zaboječka je **Tomaž Kastelic** v desnem ramenu začutil nenadno močno bolečino, zaradi česar je v bolniškem staležu.

Andrej Krhlikar

V naši tovarni že vrsto let skrbimo za izobraževanje in usposabljanje za varstvo pred požari — zlasti za gašenje začetnih požarov z ročnimi gasilnimi aparati. Na sliki so delavci iz splošnega in komercialnega sektorja med razlaganjem Rudija Zupana o delovanju in uporabi ročnih gasilnih aparatov, kakršni so nameščeni v poslovni zgradbi.

Stroški izdajanja Litijskega Predilca

Lani je izšlo 24 številčk našega glasila v skupni nakladi 39 900 izvodov, povprečno na nekaj manj kot osmih straneh. Od prve številčke v maju dalje smo povečali naklado izhajanja za 100 izvodov, in sedaj znaša 1700 izvodov.

Skupni stroški izdajanja so bili naslednji:

Stroški tiskanja	3.339.552.— din	94,5 %
Neto honorarji	169.507.— din	4,8 %
Prispevki za honorarje	23.122.— din	0,7 %
Skupaj	3.532.181.— din	100 %

ZA PRIMERJAVO: predlanskim so znašali stroški izdajanja 1.918.541.— din, in so tako lanski izdatki za 84,1 % večji. Če primerjamo povprečne cene posameznih strani glasila predlanskega leta z lanskim, pa je povečanje cene večje, in znaša 88,3 %. (Predlanskim je bila povprečna cena ene strani 10.658,50 din, lani pa 20.069.— din.)

Cena za posamezni izvod v letu 1985:

cena tiskanja	84.— din
neto honorarji	4.— din
prispevki	0,50 din
skupaj	88,50 din

Lani smo plačevali račune tiskarni tudi z menicami, ker nam je primanjkovalo gotovinskih sredstev, in so pri tem nastali še dodatni stroški — kreditne obresti, ki znašajo 111.338.— din, kar predstavlja nekaj nad 3 % vseh stroškov za naše glasilo.

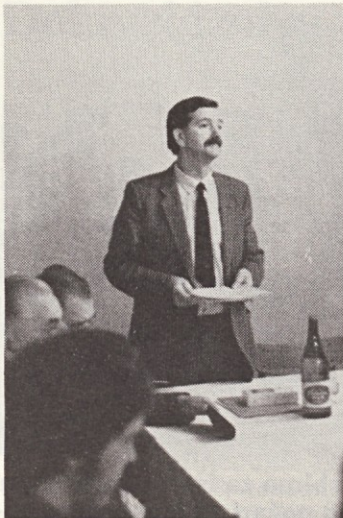
V letu 1985 so dosegli stroški izdajanja Predilca najvišjo rast, za kar je vzrok visoka inflacija, in cene so skokovito naraščale tudi na drugih področjih.

Odgovorni urednik: M. Malenšek

Izid žrebanja nagradne križanke

Izid žrebanja nagradne križanke:

1. nagrada: **Pavla Peterka**, Kidričeva 4, Litija, 400 din
2. nagrada: **Kos Marija**, Gubčeva 2, Litija, 250 din
3. nagrada: **Donik Terezija**, sukalnica rezerva, 150 din

Z občnega zboru našega gasilskega društva

Predsednik našega IGD Vojko Bizjak je na začetku pozdravil navzoče in pričel z občnim zborom

Člani Industrijskega gasilskega društva smo imeli 25. 1. 1986 občni zbor. Prisotnih je bilo 47 članov, zbor pa se je udeležil tudi predsednik Občinske gasilske zveze Franc Mali.

Na začetku so poročilo podali predsednik društva, poveljnik, blagajničarka in predstavnica nadzornega odbora. Iz poročila predsednika in poveljnika je razvidno, da smo imeli v preteklem letu veliko požarov, kar 68, kar pomeni 28 več kot v letu 1984. Kljub dejstvu, da se je izboljšalo evidentiranje požarov, nas mora ta številka vznemiriti. Poveljstvo gasilske enote vidi rešitev v povečani kvaliteti čiščenja, vzdrževanja in posluževanja strojev, kot tudi pazljivosti ostalih delavcev, npr. prevoza bal z viličarjem. Na število zanetkov vpliva tudi kvaliteta in čistost bombaža.

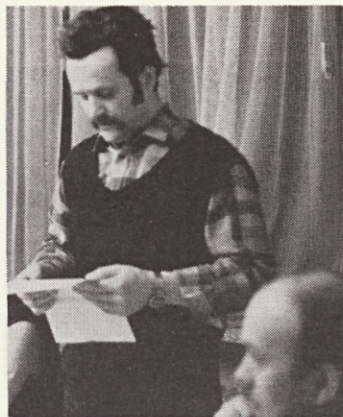
Operativno usposobljenost lahko ocenimo kot uspešno, saj smo vse požare pogasili sami, brez zunanje pomoči. Izobraževanje delavcev kot tudi gasilske vaje je permanentno potekalo, vendar bo treba tako oboje še izboljšati oz. posodobiti. Po daljšem času smo zopet sodelovali na gasilskih tekmovanjih in dosegli povprečen uspeh. Pokazalo se je, da imamo premalo izkušenj ter probleme pri organiziranju treningov, ker so tekmovalci iz različnih desetih. Stalno izpopolnjujemo in obnavljamo tudi gasilsko opremo in orodje. Ugotavljamo pa, da se je obseg tovarne že tako povečal, da bi nujno potrebovali z gasilsko opremo opremljen avtomobil.

Priče so se tudi priprave za praznovanje 30-letnice društva. Ob tej priložnosti bomo podelili tudi odlikova-

nja. Naloga, ki jo bomo morali končno realizirati je tudi ustanovitev ženske gasilske desetine.

V razpravi so člani predvsem opozorili na nekatere probleme iz požarnega varstva in za rešitev le-teh predlagali tudi nekatere ukrepe. Tako je delegat notranjega transporta opozoril, da niso le vozniki viličarjev krivi za tujke, ki se med transportom naberejo na materialu. Del odgovornosti za to je tudi na strani delavcev, ki so dolžni organizirati čiščenje transportnih poti in redno vzdrževanje viličarjev. Nadalje je bil izpostavljen problem podzemnih odsesovalnih kanalov mikalnikov, ki so delno poškodovani, zelo težko pa se dobi tudi delavce za čiščenje. Izredno zanimiv je tudi podatek, da veliko zanetkov nastaja neposredno pred koncem izmene, ko se delavci pripravljajo za delo domov in niso vsi prisotni na svojih delovnih mestih.

Več razpravljalcev je opozorilo tudi na nujnost nameščanja avtomatskih javljalnih naprav po oddelkih, kot tudi nujno ureditev tovarniškega kombija izključno za gasilske namene. Glede ženskih in moških tekmovalnih desetih se bo treba z vodstvi posameznih sektorjev dogovarjati tako, da bodo lahko vaje in tekmovanja nemoteno potekala, pri tem pa ne bo trpela proizvodnja. Verjetno bo treba več delavcev v ta namen pritegniti iz služb, ki delajo v dopoldanskem času.

Poveljnik Hinko Celestina bere svoje poročilo

Blagajničarka Majda Škarja

Predsednik občinske gasilske zveze Franc Mali je podelil priznanja za 10 in 20-letno delo pri IGD

V pripravi je tudi načrt, po katerem se bodo lahko sklicevali delavci zaradi gašenja oz. sanacije stanja po požaru.

Delavci iz oddelka čistilnice in notranjega transporta so tudi opozorili, da so sedanja zasilna vrata v oddelku izredno ozka, tako da v primeru prevoza bal ni omogočen umik oz. intervencija.

Kot je povedal direktor proizvodnega sektorja, je to le začasna rešitev do konca gradnje. Menil je tudi, da je požarna varnost v DO na visokem nivoju, da pa nismo vsi storili vsega, da se stanje še izboljša. Učinkovito požarno varstvo mora biti skrb nas vseh.

Direktor kadrovske-splošnega sektorja je pohvalil tudi delavce, ki so ob zanetkih in požarih nesebično in požrtvovalno gasili in odstranjevali posledice požara.

V nadaljevanju smo sprejeli program dela ter finančni načrt za leto 1986.

Predsednik Občinske gasilske zveze Franc Mali (st.) je članom IGD PL, ki so 10 oz. 20 let aktivno delovali v društvu, podelil priznanja in značke. Za 10 let aktivnega delovanja so priznanje dobili: Alojz Bedene, Slavko Benegalija, Franc Boldin, Ciril Bučar, Stane Dolanc, Franc Grom, Jože Kirm, Anton Kos, Drago Kovič, Peter Majcen, Ivan Mežnar, Janez Remec, Leopold Rojšek, Rozina Anton, Janez Škrabanja.

20 let pa so aktivno delovali: Anton Krivec, Jože Merčon, Hinko Celestina, Vinko

Fornazarič, Jože Gretič, Ivan Hočever, Vinko Keržan, Anton Retar, Jože Škafar, Vili Taufer, Jože Zaman, Gvido Zupančič in Ivan Žibert.

Po končanem uradnem delu smo se člani IGD Predilnice Litija poveseleli ob zvokih harmonikašev Jožeta Kirna in Jožeta Merčona.

F. Vrhovec